

Analiza ortopantomografskih(opt) snimaka vilice

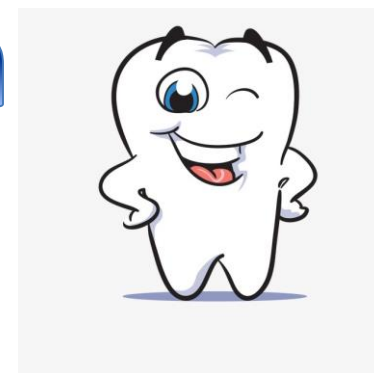

Motivacija

OPT snimak predstavlja rendgenski snimak celokpne vilice čoveka. U današnje vreme stomatolozi ih tumače isključivo na osnovu iskustva i trenutnog utiska i znanja o istom. Obzirom da čovek nije sposoban da popamti sve parametre, zašto takav posao ne prepustiti mašini, koja je svakako sposobna da zabeleži do poslednje sitnice sve prethodne slučajeve? Samim tim, korisno bi bilo da svaki stomatolog ima mogućnost i na ovakav način da se posavetuje ili potvrdi svoje mišljenje. Takođe, korist mogu imati i pacijenti. Ne moraju odlaziti odmah kod stručnog lica radi analize, već to delom mogu obaviti i samostalno.

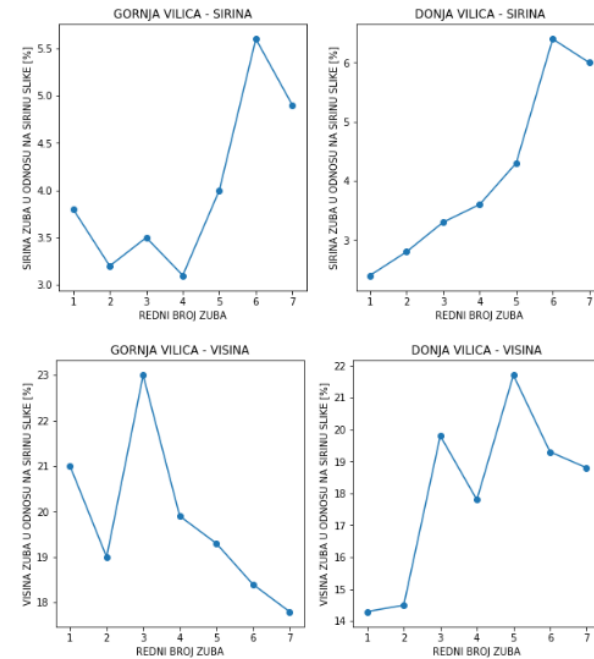
Problem

Razmatraćemo dva problema koji predstavljaju korake analize samih snimaka. Prvi problem je detekcija položaja svakog zasebnog zuba na slici, određivanje njegovih granica i izdvajanje. Drugi problem je određivanje postojanja plombi na svakom izdvojenom zubu.

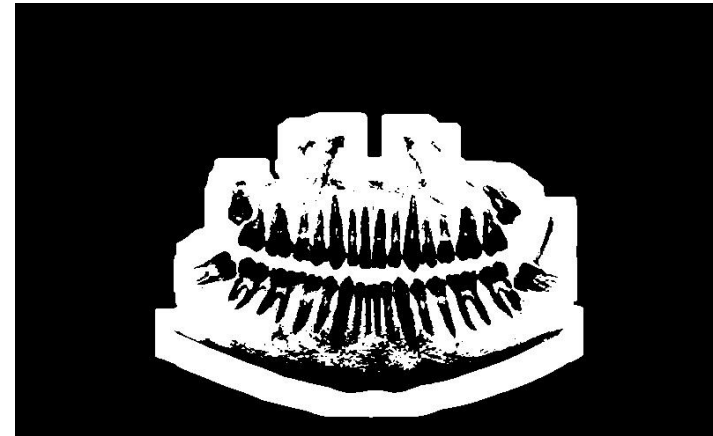
Metodologija

1. OCR
2. Pronalazenje kontura, zatim izdvajanje na osnovu određenih parametara i watershed
3. HOG
4. Template Matching

Pomoćne analize

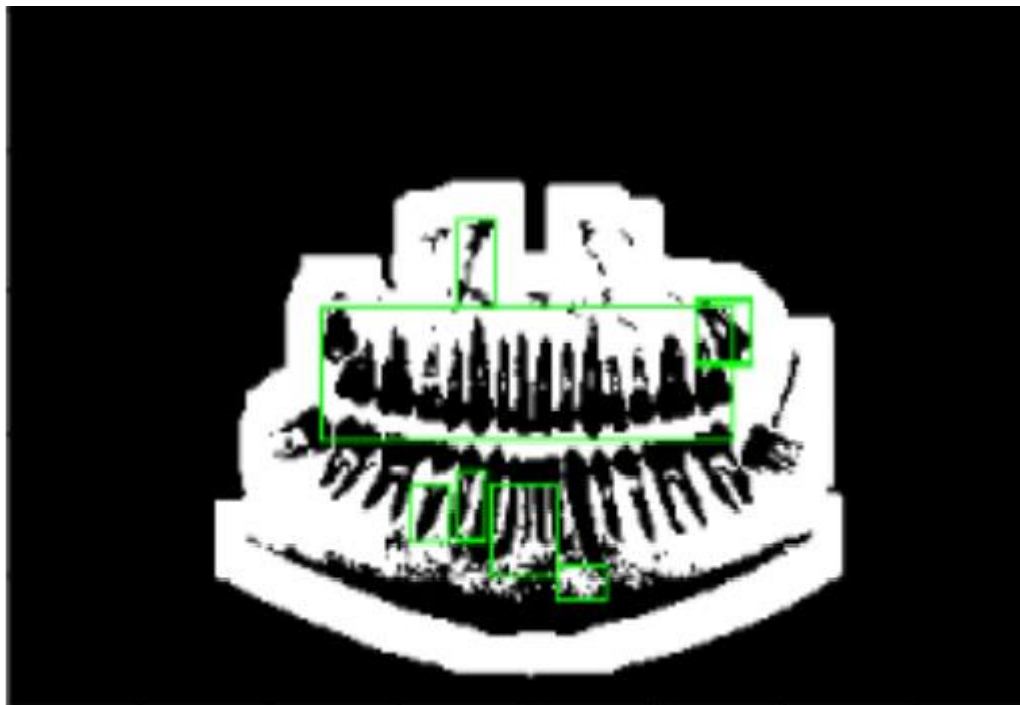
-Izvršena je eksperimentalna analiza procentualne širine i visine zuba na OPT snimku. Ovakav pristup opravdava činjenica da se opt snimci formiraju u standardnom položaju pacijenta, na standardnoj udaljenosti

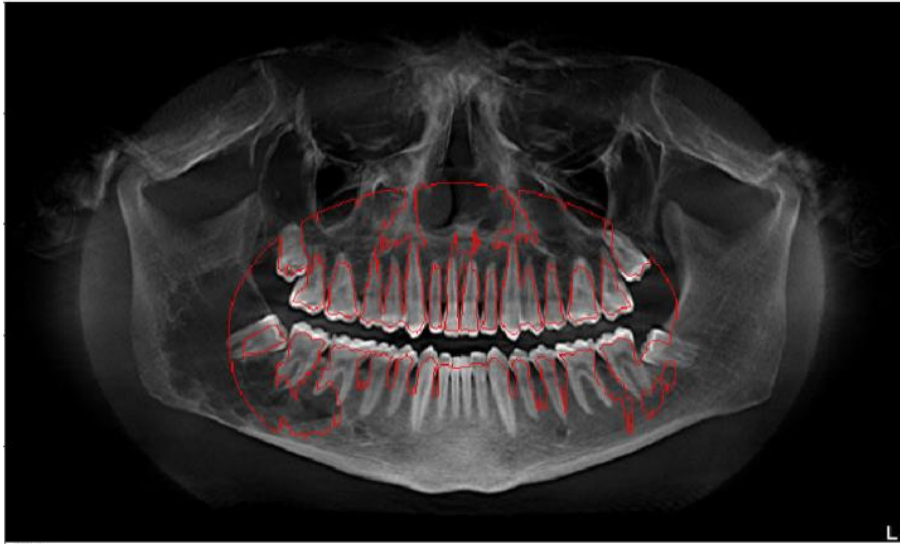
-Urađeno je i pretprocesiranje slike, u obliku osnovnih metoda, kao što su: otvaranje, zatvaranje, binarizovanje, itd... Dobijena slika, prikazana iznad, predstavlja pogodniji oblik za obradu u određenim slučajevima

OCR

-Kao što se može primetiti na slici, rezultati ovog metoda su vrlo oskudni. Šumove je teško očistiti potpuno sa slike, kao i razdvojiti sve zube, odakle proizilazi problem pronalaženja regoina od značaja. Problemi propagiraju, pa dobijanjem više ili manje regiona od značaja stvara se problem obučavanja neuronske mreže, što ne daje nikakve rezultate.

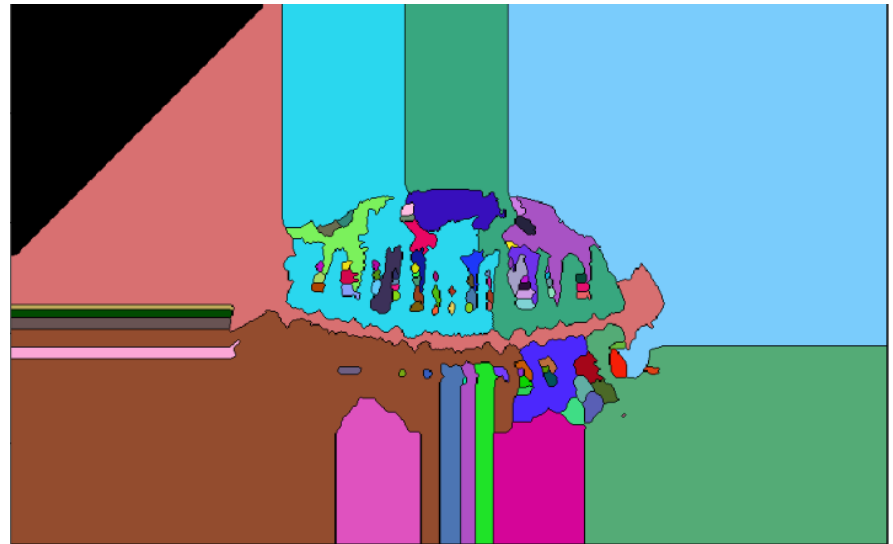

Konture i watershed

Watershed na određenim slikama daje obrise zuba, što se može videti na slici ispod. Kao i u prethodnom slučaju, dalje procesiranje ovakve slike nije moguće, dakle rezultati ovih metoda su za nijasnu bolji od prethodnih, ali i dalje vrlo loši.

Primenom metoda određivanja kontura dobija se mnoštvo njih. U ovom slučaju je teško odrediti/parametrizovati konture koje predstavljaju zub. Jedan od načina je definisanjem veličine, što mnogo ne pomaže jer dobijamo mnoštvo njih koje liče na zub, ali to nisu svakako.

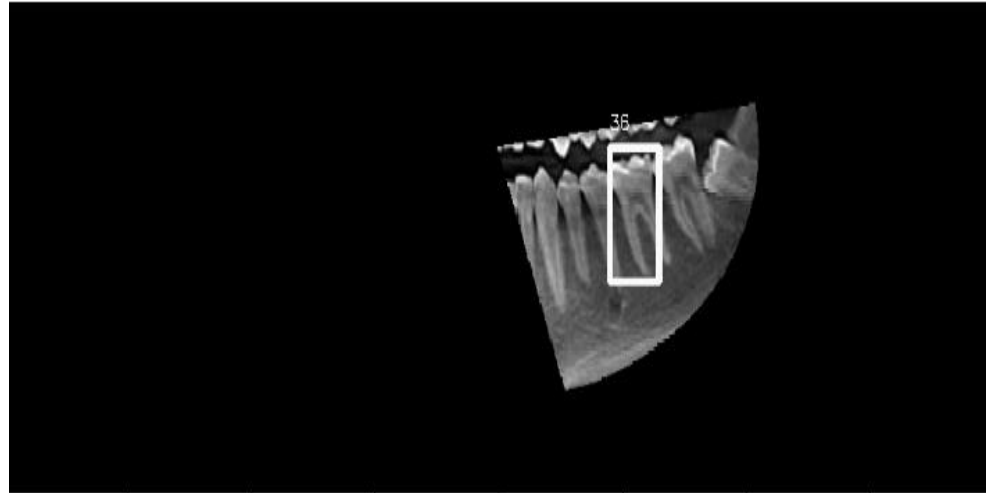
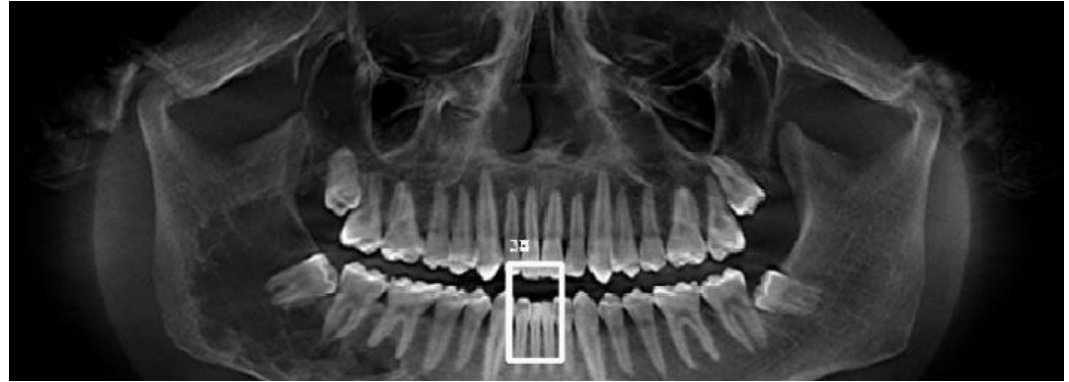

HOG

-Primenom ovog algoritma, naišlo se na različite rezultate. Zadavanjem celokupne slike, došlo je do greške(gornja), zub je detektovan na pogrešnom mestu. Isecanjem kvadranta kojem zub pripada(srednja slika), javilo se tačno rešenje –pronađen je dobar zub.

-Daljim isprobavanjem na različitim slikama, uglovima i slično, pokazalo se da ovaj algoritam za sada najbolje radi, daje neka dobra rešenja, ali istom tom merom i loša. Dalo bi se zaključiti da ni ovaj metod nije dovoljno dobar.

-Pretpostavljeno je da je problem u sličnosti određenih.

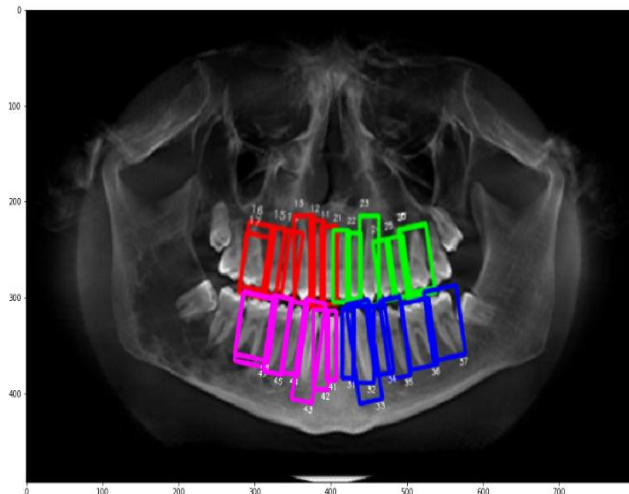
Za obučavanje neuronske mreže su korištene slike svakog zuba, koje su dosta lošeg kvaliteta, kao na slici levo

Template Matching

Prvi korak predstavlja formiranje modela na osnovu fizionomije svakog zuba. Kao što je prikazano na slici.

14 - Nema plombu
15 - Nema plombu
16 - Nema plombu
17 - Nema plombu
11 - Nema plombu
12 - Nema plombu
13 - Ima plombu
27 - Nema plombu
26 - Nema plombu
25 - Nema plombu
24 - Nema plombu
23 - Nema plombu
22 - Nema plombu
21 - Nema plombu
37 - Nema plombu
36 - Nema plombu
35 - Nema plombu
34 - Nema plombu
33 - Nema plombu
32 - Nema plombu
31 - Nema plombu
47 - Nema plombu
46 - Nema plombu
45 - Nema plombu
44 - Nema plombu
43 - Nema plombu
42 - Nema plombu
41 - Nema plombu

Drugi korak je pronalaženje modela na celokupnoj slici, koja je binarizovana i očišćena od šumova, kao što je prikazano na prethodnim slajdovima.

Ovaj metod se pokazao kao vrlo uspešan, detekcija zuba je bez greške, dok se u anotaciji javilo par grešaka zbog sličnosti morfologije. Određivanje postojanja plombe je takođe vrlo uspešno, uz jednu grešku koju rezultira jako prosvetljenje krunice zuba.

Diskusija

Primenom 4 različita metoda videli smo različite rezultate. Na osnovu njih možemo zaključiti da za ovakvu vrstu problema nikako ne treba koristiti metoda zasnovane na traženju kontura(prve dve), jer ne daju nikakve rezultate, već metode koje pretražuju celokupni objekat na slici, uzimajući u obzir sva njegova svojstva(druge dve).

Napomenuo bih da je kvalitet data set-a vrlo loš i da na određenim snimcima je i golim okom teško uočiti određene stvari. Svakako da bi snimci modernije tehnologije davali mnogo bolje rezultate.

